

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Контракт. шпальт. 504-060.
Контракт. шпальт. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. пере-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇ:
Місячно 3-00 зол.
Чвертьрічне 15-00 „
Піврічне 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
750 зол.

Телеф. Редакції 219-41.
Друкарня: 229-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Швайцарія не визнає ССРСР.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГИДРОПЛАНИ НАД ЕСТОНІЄЮ.

БЕРН, 11. 6. Ава. Відповідаючи на інтерпе-
ляцію під час засідання національної ради, фе-
деральний радник (міністр) Мотта заявив, що на-
думку федеральної ради визнання ССРСР не по-
ширило би поважніше швайцарського збу-
тате становило б новий успіх совітської полі-
тики.

ТАЛІН, 11. 6. ПАТ. Як повідомляє тутешня
преса, недалеко єст. побережя появилися совіт-
ські воєнні кораблі, а понад єст. територією пе-
селетіли 3 сов. гідроплани, які єст. прикордон-
на сторожа обстрілювала. Єст. уряд зложив у
Москві протест.

Еманципація Манджурії.

ТОКІО, 11. 6. ПАТ. В Генкінгу підписали
японсько-манджурський договір, яким Японія
поступово зрікається з екстериторіальних прав
у Манджурії та м. ін. віддає поліційні функції
манджурській владі.

МИРОВІ ЗУСИЛЛЯ.

НАНКІН, 11. 6. ПАТ. Перед засіданням центр.
комітету Куомінтангу (10. липня) нанкінська
влада вишле до кантонської своїх представни-
ків на переговори, як запобігти домашній війні.

ЯПОНСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

ТОКІО, 11. 6. ПАТ. На приказ мін. Артіи яп.
генер. консулу у Кантоні зложив протест проти
антияпонської пропаганди у Півд. Китаю.

ПЕРЕД ЕВАКУАЦІЄЮ АНГЛІЙЦІВ З ГУНАНУ.

ГАНКОВ, 11. 6. ПАТ. Брит. консул з Чангша
упередив брит. громадян, щоб приготуватися
до евакуації південного Гуану. До Чангша від-
плила брит. канонерка.

Торги за Абісинію.

ЛЬОНДОН, 11. 6. Райтер. У розмові з віцем.
Вансінгтоном амб. Гранді виразно натякнув, що
Італія виступить з Ліги Націй, якщо на най-
ближчих зборах Ліга не припинить санкцій.
Сподіється, що перед згаданими зборами Іта-
лія зробить якусь уступку, щоб з'єднати собі
членів Ліги; прим. вистарчилося, щоб Італія
уважала Абісинію лише мандатною областю.

ЛЬОНДОН, 11. 6. Райтер. Брит. урядові
групи рішуче заперечують погодженню, немовби
мн. Гранді категорично заповів, що Італія ви-
ступить з Ліги Націй, як санкцій не припинить.

Страйк далі шаліє у Франції.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. Вибух окупаційний
страйк у двох великих антиках, похоронних за-
веденнях, кравецьких вартатах, торговельних
інформаційних агенціях та фільмових бюрох. В
окрузі Ліль страйкують 52 підприємства.

ЛІЛЬ, 11. 6. ПАТ. Скільки фабрик обя-
тих страйком менше, сподіється скорої лікві-
дації страйку в готелях та металевих фабриках.
Вибух страйку у складах вин. В Бульоні застрай-
кували трамваєвники.

ПАРИЖ, 11. 6. ПАТ. Комунікат мін-ва праці

посольства вугрів повідомляють, що негус по-
дорозі до Женеві затримується у Парижі, щоб
навести контакт з франц. політиками.

БАДОЛЮ НЕ ВЕРНЕТЬСЯ ДО АБІСИНІ?

ПАРИЖ, 11. 6. ПАТ. З розмови з марш. Ба-
доліо кореспондент щоденника виніс враження,
що він не вернеться вже до Абісинії. На запит,
чи Бадоліо приїхав, щоб приготувати мобілі-
зацію, спрямовуючи війська на французький чи
австрійський кордон, маршал заперечив, дода-
ючи, що Італ. армія приготувана на всяку мож-
ливість.

СТРАЙК У ВЕНЕЗУЕЛІ.

КАРАКАС, 11. 6. ПАТ. У столиці Венесуелі
вибух страйк, як протест проти проєктованих
повноважень для уряду. Страйк проходить спо-
кійно.

Атентати в Іспанії.

КАРА НА ІСПАНСЬКИХ ФАБРИКАНТІВ.

МАДРИД, 11. 6. ПАТ. Невідомі люди вбили
є Мадриді одного міського радного комуніста та
одного синдикалістичного діяча. Ліва організа-
ція проголосила на знак протесту генер. страйк.
В Азнабазарі (пров. Севілья) застрілили міс-
цевого провідника соціалістів та важко ранили
його товариша.

Жидівські погрози.

БЕРЛІН, 11. 6. ПАТ. Як подає „Фелькшер
Безухтер“ та „Ангріф“, провідник сіоністів
Вайсман перед останнім виїздом з Лондону
закликав брит. владі в Палестині пасивність су-
проти арабського терору, що є рівнозначне з
помогою капітуляції перед арабами. Як до 10
червня уряд не опанує ситуації в Палестині,
жидівські організації, що об'єднують коло 60.000
членів, приступлять до самооборони. Вис. ко-
місар — як твердить він. щоденник — обіцяв
до 10. червня достаточну скріпленість брит. сил.
КАІРО, 11. 6. ПАТ. До Палестини вислали з
Єгипту другий кур'єр полку „Дорсет“.

Рівном на території Палестини є тепер 8 ку-
р'єрів брит. піхоти (коло 8.000 вояків), з чого 6
кур'єрів прислали підняти вибуху заворушень.

ПАЛЕСТИНСЬКІ ПОДПІ В ЦИФРАХ.

ЛЬОНДОН, 11. 6. ПАТ. Звіт вис. комісара
Палестини стверджує, що від 19. квітня до сьо-
годні арештували 1300 арабів та 180-ох жидів,
засудили 754-ох арабів та 104-ох жидів, звіль-
нили 226-ох арабів та 17-ох жидів, на розправу
жидів 333 арабів, та 61 жидів.

Ширіть наш часопис!

„ГМІНД“

це було під час війни слово, яке прокидало
в серцях наших земляків тривожні звору-
шення. Хто хоче знати, що воно значить
нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського
під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну
окладку та коштує тільки 2 зол., з поч-
товою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“,
Львів, Ринок 10.

Жиди.

Львів, 11. червня 1936.

У Ваврі під Варшавою поранили пожеж-
ника рабіна... У містечку боїжидівські поби-
ли жидів-новобранців... До противидівських ви-
ступів дійшло у Карчеві, Влоках, Мрозах і До-
бріні... У самій Варшаві на пл. Збавців, на Волі,
на Маринонті — там вибили у жидівській кімнаті
вікна, там поранили жидів пожежника, там побили...
І це у хроніці з одного дня. Односторонньо з м. Опоч-
ні (воєв. кельцке) єме вчора скінчився процес
проти 19 польських селян за противидівські ви-
ступи в листопаді мін. року в містечку Опочні-
лі. У Радомі (те саме повітство) йде ще процес
проти винуватців (жидів і поляків) голосних і
основі мін. року кривавих подій у Пшипці, де
згинув один жид застрілив бахмітра уланів, пі-
сля чого з димом пішло кілька жидівських домі-
в 6.000 (!) жидівських мешканців містечка про-
сто виникло до Варшави. Не дивно, що коли ко-
жна з таких подій вистала, щоб заповнити газетні
шпальти на два-три дні, — всі ті події рівно,
оказавшись на безперервний ланцюг, антика-
ють зі сторінок польських і жидівських газет
всюди інший матеріал.

Покійний Натан Соколов, будучи останнім
раз у Львові, казав суціль правду: гітлеризм не є
небезпечний для жидів своєю антисемітською ак-
цією на терені Німеччини, однак він страшніше
небезпечний антисемітським розумом пося Ні-
меччини. Можливо, що хтось схоче покаркати
на появу п. Блюма на основі прем'єра Фран-
ції, як на факт, що ніби перечив би виступу анти-
семітському у світі. Однак мабуть не підлягає той
сумніву, що головні труднощі, що їх матиме п.
Блюм у своєму громадянстві, походять з то-
го, що він — жид: пророчество каже, що це
оклики, які лунали у паризькій палаті депута-
тих підчас дебати над заявою нового прем'єра
(„перший раз в історії Франції на чолі уряду ста-
нув жид, якого особистий секретарем і директо-
ром президентської канцелярії в таж — жид“...)
І Франція не Польща: не забуваймо, що у Франції
взагалі поняття національності є державності
тотожне, що кожний француз вважає свою держ-
аву національним монолітом і що навіть п. Брю-
а, один із французької еліти, поняття жидівства
утворює з поняттям мови єврейської відповідно-
вості. Польща не Франція, — і по Польщі ширяться
хвилі антисемітизму. Покищо цей антисе-
мізм проявляється у двох напрямках: в еконо-
мічній боротьбі та у фізичних насильствах над
жидівським населенням. Однак обидві ці речі дуже
часто є взаємно пов'язаними: хулігани викликають
часте гасло економічної натурі для побиття жидів,
жидів, — з другого боку жидівська преса і жи-
дівський відомстваний політичний провід бо-
ротьбу проти економічної супротивності жидів осу-
джує як прояв антисемітизму. І саме в цьому
лежить та трагічність жидівської проблеми у Польщі.

Суть цієї проблеми безумовно в економічній діяльності. Стаючи виразом на становищі польської державності та будучи по суті поліонізаційним елементом на теренах національно мішаних, жиди не мали і не мають у Польщі політичних аспірацій, обмежуючись щонайвище до претензій до міністерства освіти і піросповідань; правда, жиди займають цілу низку найповажніших становищ (головно у закордонно-політичному resortі), то проте вони не мають, здається, амбіцій проникати до адміністративного апарату. Зате вони надзвичайно вразливі і чутливі на все, що торкається їх стану посідання в господарській діяльності. Витиснення їх з різних ділянок «промислу і торгівлі», ліквідація деяких майже монополістичних жидівських отинців (мясо) чи обмежування установи посередників, — усі ці заходи отримували прикрі і болотні для жидів головно і саме тепер, під час господарської кризи, яка безумовно дає себе відчувати жидівському промислові, торгівлі і ремеслу. Однак анову таки та сама господарська криза і сполучений з нею зріст безробіття каже: не-жиди шукати збільшених можливостей заробітку і кидатись на легковажені досі ділянки виробництва і збуту. І тут приходять та мусить приходити до неминучих ударів. Правдою є, що жиди опанували поле, що стояло обробляти та не находило охочих. Але правдою є теж, що зі зростом населення і зростом свідомості та поступовою зміною соціального вигляду польського чи українського народу, нежидівське населення мусить відиратись у той жидівський стан посідання, який такий не є нормальний, бо дає жидам такі у привілейні позиції, які не відповідають їхньому відсотковому відношенню супроти інших національних груп у державі ані відсотковому відношенню тих груп до окремих ділянок праці і заробітку.

І виняється заворожене коло: у боротьбі за заробіток праці і за економічну силу і політику і українці не можуть не вживати аргументів національного характеру: мово, «свій до свого», гасло, що тільки наряд економічно сильний може мати повагу та силу культурну і політичну, — не є гаслом антисемітським. Вони не мають негативного характеру, тільки навпаки — характер наскрізь позитивний, конструктивний і творчий. Але вони у практичному висліді бють по жидях. І на це нема ради. Але бучи по жидях і збільшуючи стан посідання нежидівських народів у Польщі через павперизацію жидівських крамарів, купців, посередників, — процес економічного скріплення нежидів висуває друге питання: що робити з жидями, які свої надмірні позиції по селах і містечках тратять, де вони мають дітися і з чого

жити? Порекидатись на різю? Аграрна проблема і без жидів у Польщі нестерпно запутана. Нема теж інтелігентського аванса, в якому відсоток жидів не отояв би в яскравій диспропорції до відсотку жидівського населення. Починається тож уже відрух проти жидівських впливів у духовій польській творчості. Кудинж мають звернутись жиди? Емігрувати! Але тут виняє проблема Палестини з її гострим арабсько-жидівським конфліктом, який грозить мобілізацією всього мусульманського світа проти Великої Британії, до чого ця остання, очевидно, не може допустити. В той опосіб твориться заворожене коло, з якого справді не видно виходу.

Тих заворожених кол у жидівській справі немало. Приймім нпр., що до влади у Польщі прийшли елєки з гаслами расового антисемітизму, які зобов'язували їх мерщій видавати норимберські закони та всіми можливими способами примушувати жидів до масової еміграції. Не підлягає найменшому сумніву, що вся польська держава, весь її господарський організм і все прилюдне життя озналоб потрясання з непередбаченими наслідками: досить поглянути на щоденну публіку по всіх заварнях, по всіх театрах і кінах, досить пригадати собі національну і національно-торговельну статистику у самій Варшаві (поверх 350.000 жидів, — стільки само, якщо не більше, як у всій Палестині, — друга після Нью-Йорку найбільша жидівська громада у світі), щоб зрозуміти, що гасло викидання жидів з Польщі має для самих поляків два киші. Українське село може без жидів обійтись, але польське місто — ні. Не важко було прийняти норимберські закони у Німеччині, де жидів було несповна один відсоток населення (600.000 на поверх від міль. самих німців), і де вони взагалі не фігурували, як окрема мовна група. Але у Польщі є їх з 1/4 мільона, що дає ок. 12 відс. населення! І в Польщі є такі містечка, як Калущин у мінсько-мазовецькому повіті, де жиди творять 82-2 відс. мешканців!

Є ще інше заворожене коло: реакція жидів на антисемітський похід у Польщі і тутешні реперкусії тої реакції. Ось нпр. 22. березня ц. р. у Нью-Йорку, в готелі Едісон, відбулося віче жидівських організацій в Америці, на якому 500 делегатів репрезентувало 400 жидівських центральних і локальних організацій. Віче прийняло не то проти польської ендеції, але проти польського уряду 14 резолюцій, таких надзвичайно різких і гострих, що вся жидівська преса у Польщі промовчала ціле те віче. Але які наслідки мають такі резолюції у польській прилюдній opinі, — це видно нпр. на статті варшавської „Мислі

Польської" (органу поступового, далеко не антисемітського) п. н. „Жидам у Польщі під уяту" (ч. 8. з 31. V. ц. р.). І коли остаточно сам шеф польського уряду висловлюється рішуче проти фізичного насильства над жидями, то всея не воли жидів потішити: бо осуджуючи побіи мусів прианати громадянству право вести економічну боротьбу (останнє експозе прем. Сялалковського), — ту боротьбу, яка чейже більше болить жидів, ніж випадки вбивання шиб чи побіи окремих осіб.

Наприкінці слід звернути увагу на ще одна момент, що причиняється до зросту антисемітизму: безспірний велитєський відсоток жидів у комуністичному русі в Польщі, безспірний фактичний провід жидів у комуністичній пропаганді та всій комуністичній діяльності. Не тільки ряди КПН (Комуністична Партія Польщі), але і КПЗУ переповнені жидями: знають про це не тільки читимі звіти із судової сали, але ще більше всі ті, які на місцях отримують віт-у-віч з комуністичною роботою та орієнтуються трохи в її кулісах. Знаємо, що збрна відповідальність — річ недопускальна. Знаємо, що сіонізм має у комуніах свого ворога і що московський комунізм удєрив по жидівському купецтву та мішантєву. А проте той факт, що національне жидівство активно не протиставляється симпатіям жидівського молодяка до комунізму, що у жидівській літературі, адеється, нема брошур, книжок і взагалі публікацій, присвячених теоретичному мотивуванню шкідливості комунізму для жидів, — врешті факт, що з усіх соціофілських кампаній в цілому світі активно запанжовані початки інтелектуалістичні жиди, — всі ці факти отримувати шкодять жидям, як розв'язані у діаспорі нації та підсилюють антисемітські течії. Не можна собі просто пояснити, чому жидівські провідники так байдужно приглядаються справжнім масовим мандрівкам жидівської молоді обох полів до комуністичних партій усіх країв, — чому не анімають з цього приводу крику, чому не борються з цим явищем, чому не стають в один ряд з іншими національними громадянствами до боротьби з комуністичною небезпечкою. Чи тому, що вона для жидів не існує?

Найти відповідь на всі ці питання дуже важко, просто зовсім неможливо. Коли невідно мав у Львові візтит один із найкращих польських знавців меншиневих справ, щирый ліберал і демократ б. мін. Леон Баєлєвський, — при розгляді жидівської справи він теж розвів руками. Він не бачив можливості розв'язати цієї проблеми у Польщі і вказував тільки на konieczність рівної співпраці міжнародних чинників, як єдину можливість уператись з жидівською проблемою.

ік.

з. О. ПРИСТАЙ.

40

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Прислухайтесь, що говорять поднимаючись із гробів наші дідьки і праїдди: „Пощо ми кровь проливали за віру православную, за народность свою русскую? Куда идуть теперь наши внуки?... Горе! Горе имь!...“

РУССКІЯ НАРОДЕ!
СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

312 років уже прошло, якь отвітний вороги наші дідьки, при помочи до-радинковъ своихъ іезуитовъ и ксендзовъ, силою почали отрывати насъ отъ нашей прадідной восточной православной церкви и притягати до униї зъ Римомъ.

Правда, тогда папа Климентій VIII, подписавъ угоду, що для нашей церкви все останется по давньому, по православному. Но дальшіи палы той дьявольскій контрактъ цілкомъ поломали и правъ нашихъ въ Римъ не пошановали. Въ православный нашъ обрядъ стали латинскіи выдумки вводити и русский народъ хитростію и коварствомъ на латинскую віру переводити. А теперішній папа Пій X. задумавъ уже и цілкомъ русский народъ на латинство перевернути и для той ціли приславъ до насъ въ Америку якого-сь прихвостня айришскіихъ епископовъ, бискупа Сотера, а разомъ зъ нимъ и проклятую буллу, въ которой высловлялось, що посилає того бискупа для католиковъ рутенійской и аціи. И дїястно, бискупъ Давалійскій, по прибытію своемъ въ Америку, почавъ вірниковъ своихъ католиками называть. Но коли побачилъ, що народъ русский бунтується противъ того, ставъ безъ жалого права греко-католическимъ себе именовать.

Побойтесь Бога! Та який же онъ греческій епископъ, коли при службахъ латинскій „вельонъ" употребляє?! Який же онъ грекъ, коли его не только греческій патріархъ, але навіть и простий грекъ за три версты, яко латинскую заразу, обминають?! Який же онъ греко-католическій епископъ, коли онъ и б-и класы гимназіальной не скінчили, въ старбѣ краю за божеволіного узаный бытъ, а за митру и омофоръ русский народъ запролати прїіхавъ?! Який же онъ епископъ, коли женатыхъ людей во священника не має право посвящати, а священникамъ его бирмовати дѣтей заказано?!

Люди русскіи! Тажъ то булело римскій папєжъ отбирає нашимъ священникамъ право крестити дѣтей по нашему православному обряду и силою домогаєтся, щобъ дѣтей нашихъ на латинскій способъ крестили. Еще забороняє нашимъ священникамъ женитись и домогаєтся того, щобъ они такъ „паробичили", якъ паробчать католицкіи плебаны. А тѣ бѣдаки и справдѣ отъ того страху въ краю жєзъ своихъ поилили и со служнинами живутъ тутъ! Еще тою булело старєся, щобъ мы нашъ русский калєндаръ покинули и наши свята разомъ съ латинниками святити. Однимъ словомъ, лукавий итальянцъ папа дочиста наши русскіи права ломалъ и насилу проклятыми латинниками насъ вопобити хочє.

А мы пощо спимо?! Пощо шію свою подъ ланцугъ підставляєм?! Пощо будемо кланямъ врагамъ своимъ, ляхамъ, въ ноги кланчтєся?! Пощо предковъ своихъ, віру православную на ганьбу и поруганіє отдавати? Тажъ віра та, котрую св. Володимиръ отъ грековъ въ Києвъ принявъ, то наша православная віра. Она то и єсть наша русская віра. А коли мы русинами дотеперъ зовємось мусимо, не уніатскую, а русскую віру тримати.

Хиба-жъ не знаємо мы, що уніатская віра то та самая латинская, але съ греческимъ обрядомъ? Хиба-жъ не знаємо мы, що уніатская віра, то — волкъ въ овечью шкуру облеченный, то гниль мость, до латинства русиновъ ведущій?

Нѣтъ, нѣтъ! Досить насъ въ старбѣ краю іезуиты, маляры и ляхи душили и душатъ. Пощо-жъ насъ еще тутъ въ Америцѣ, на свободной землѣ Вашингтона, айришскіи епископы съ ихъ прихвостнемъ Сотеромъ мають зъ нашихъ найдорожшихъ правъ работати? Нашо наши волины права, за которыми предки наши въ кайданахъ гибли, жившемъ палени на огнѣ були, на кавалочки живыми рѣзаны були, — стараются теперь отъ насъ, бѣдныхъ русиновъ, цілкомъ отобрати?

Вставайте, люди! Чи не чуете, якъ голосно клчуть до насъ прадїды наши изъ гробовъ своихъ: „Не вырекайтесь, сыны Русскіи, віры Христовой православной! Не будьте, внуки и правнуки наши, погаными Юдами предателями!"

Гей, братья, до купи! Прочь ась враги наши, що туманяють намъ очи блудомъ и темрявою! Знайте, що и въ нашихъ грудяхъ бьется горячее и вірное сердце прадїдовъ нашихъ! Знайте, що и въ нашихъ жилахъ плывє руская кровь предковъ-мучениковъ нашихъ!

Не страшный намъ чужій сердю нашему Римскій папа-итальянцъ. Съ нами Богъ съ нами Матерь Божія, съ нами Сынъ Божій. То наше богатство и наша сила!

Сбирайтесь, люди, на народное віче! Тамъ порадимосъ вслѣдно, що маємо робити, щобъ не отдати себе на погибель и врагамъ подъ ноги не достатись. Залишимъ на той часъ всякіи роздоры и сварни, а ась якъ одинъ ходїмъ на се віче. Най ни одинъ изъ насъ не збѣтанєтъ вломи! Най ни одинъ не опустить сего важного віча. Тутъ будуть говорити наилучшіи русскіи бѣсѣдники.

Чи не бачили мы, якъ до сего часу туманили насъ и нашихъ женъ байкамъ по гаузамъ наши уніатскіи іезуиты ксендзы? — а тутъ на вічѣ намъ скажутъ все по правдѣ и справедливости вірными спасителями. Они повѣдятъ намъ то, чѣмъ мы були колись, чѣмъ єсьмо теперь и чѣмъ повинни бути надалѣ. Они скажутъ намъ, що повинни мы робити, абы нашу віру, восточный обрядъ и русскую народность врагамъ на поруганіє не дати. Тутъ почуємо много такого, чего еще досѣ не чули. Научимосъ чистой правдѣ и истинѣ, якої до теперъ не знали.

Не саухайте того, кто бы ставъ намъ заказовати идти на тоє віче, бо то нашъ найтяжій врагъ, бо ему расхочется о то, щобъ и надалѣй насъ въ темнотѣ тримати и цілкомъ русскую душу въ насъ загубити...

Вічє обудється сегодня, въ недѣлю, с. е. 7-го Марца 1909 року, о 4-й годїнѣ вечеромъ, въ Шайеровой галѣ (Shelby's Hall) Northampton, Pa. На вічѣ ласкаво запрошумъ всѣхъ русиновъ, якъ мужчинъ, такъ и женъ. Вступъ безплатный. Складкуюція Комитетъ.

(Палі буде).

Необхідні діла...

ПРОМОВА ГОЛОВИ У.П.Р. В. МУДРОГО, ВИГОЛОШЕНА ДНЯ 10. ЧЕРВНЯ Ц.Р. НА ЗАСІДАННІ СОЙМОВОЇ Т.ЗВ. СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМІСІЇ У СПРАВІ ПОВНОВАСТЕЙ ДЛЯ УРЯДУ.

Висока Комісії! Не тільки важкі господарські відносини в Польщі, але й не менше важкі політичні та господарські відносини в Європі і взагалі в світі спричинили те, що в законпроєкті про повноваження, який маю перед собою, поставлена цим разом і справа оборони держави. Це є те нове і велике, що бачу вперше, хоч беру участь уже третій раз у дискусії над повноваженнями. Оборона держави, томіше скріплення її обороноздатності, це без сумніву річ велика і тому не диво, що під цю велику цілю піднімається у державі все, отже також і господарське життя. Всі змагання у тому напрямі, щоб його нормалізувати, допасовувати до цієї початкової тепер цілі обороноздатності. У Польщі для сполучення і активізування гасла оборони використали всі найвпливовіші авторитети. Але якщо при обговорюванні великих оборонних цілей і завдань промовчали один дуже важкий чинник у польській державі, а саме, промовчали і поминули всі польські народи. А їх є у Польщі згідно зі статистикою з грудня 1931 р. 30,9 відсотка. Це значить: одна третина всього населення Польщі. А в тому згідно з тією статистикою і понад 6 мільйонів самих українців. І тому, що про ці справи в зв'язку з обороноздатністю держави ніхто не говорив і ніхто їх не зачіпав, я, як представник українського населення, вважаю за обов'язок своєї совісті звернути на цьому місці увагу на них.

Держава, яка має понад 10 мільйонів неполяга, не може собі легковажити настроїв серед тих громадян. І тут варто зригнути, як представляються під цим оглядом відносини на польсько-українському відтинку. Теперішня Українська Парламентарна Репрезентація звійшла до парламенту під гаслом нормалізації польсько-українських відносин. Ми мали й маємо якнайкращі бажання, щоб досягнути можливості співпраці для добра нашого народу і для спільного загального добра краю. Маємо за собою рік досвіду. На підставі цього досвіду можу ствердити, що не набрав ні я ні мої товариші того переконання, що наші великі змагання у справі нормалізації знайшли з польського боку відповідне зрозуміння і відповідні діла для підтримки великої справи. Ми пішли на передомання політичної ментальності громадянства, але по другому боці не знайшли ми не тільки належного зрозуміння і доброї волі, але навпаки: подмули, як це свідчать численні факти з терену, щось зовсім протилежне. Я не маю наміру ілюструвати тут численними фактами того, що бачимо в терені з боку нижчих чинників адміністрації, але для прикладу вкажу на один типовий і характеристичний факт. У Скалаті зголосився до монополевого уряду селянин із проханням дати дозвіл на продаж пива в часі фестину в його селі. Очевидно, що український селянин звернувся до відповідного урядовця в українській мові. І на це прислужувало йому не тільки природне право, що випливало з його незнання польської мови, але й конституційне польське право. Дотичний урядовець зареагував на українську мову пегента в той спосіб, що виникув його за двері, кажучи: „Тут — мовляв — нема місця на політику і треба говорити по польськи, а політику нехай роблять на горі“. З того невідомої і типового факту треба робити хіба такий висновок, що говорити в уряді українською мовою — значить наражуватись українському селянинові на закид якогось небезпечного, може і протидержавного акту. Очевидно, що це розбуджує в українського селянина упередження, нехтє і ненависть до таких репрезентатив державної польської рації на наших теренах. А комінтернські агентури такий настрій зручно використовують і капіталізують для своїх типових цілей. Бо при таких настроях, роблених невідповідальними актами представників польської бюрократії, дуже легко вказувати комуністам на те, що там, за Збручем, відносини — мовляв — зовсім інші, що там ніхто не карає і не проганяє з уряду селянина за те, що він говорить матірньою мовою! Очевидно, що цей типовий факт змалює доволі недвозначно атмосферу, яка в нас уже твориться в часі заціпенілої нормалізації польсько-українських відносин. Але пліються в

нас ще далеко прикріпі речі і глибші. Для прикладу зверну увагу на факт, що на наших територіях даліше підтримують москвофільство. Я не беруся на цьому місці розшифровувати цілей і завдань москвофільства, але думаю, що всяке москвофільство, яке воно не було, чи те, що орієнтується на білу, чи те, що орієнтується на червону московську імперію, хіба не лежить не тільки в наших національних інтересах, але й не в інтересах польської держави. Бож цей східний суєзд з аелитенським стоїтище десятилітнім резервуаром людських сил, зорганізований так, як це ми нині бачимо, хіба не є м'язим і симпатичним суєсдом для Польщі, коли взяти на увагу його світової міри імперіалістичні аспірації. Підтримування цього москвофільського руху має свій яскравий вплив між іншим в історії загальною народною фундації, що зветься „Народний Дім“ у Львові. Ця фундація вже 18 літ є в руках москвофільських комісарів, які довели її у висліді своєї апробованої відповідними польськими чинниками господарки над беріг пропасти. А чужа була багата, кількамільйонною вартості, загальнонародна інституція. Ми бажали цю інституцію перебрати і висунувати її та урухомити статут фундації. Це в лютому ц.р. було рішення компетентних чинників про передачу українському народові цієї установи. Але до нинішнього дня вона не реалізована. Те саме діється і на інших відтинках нашого життя. Були декларації і заповіді покладання такої чи іншої справи. Але з тих заповідей досі виконано дуже мало. Це очевидно не створює доброго настрою серед українського громадянства, настрою сприятливого для нового нормалізаційного політичного курсу.

І коли в державі нині на перше місце висувається справа оборони й обороноздатності, то ясно, що в зв'язку з цим великим гаслом необхідні й відповідні діла на відтинку національної політики, такі діла, які притягали би і зв'язували би польські народи з державою, а не навпаки. Коли мова про українців, яких є 6 мільйонів, то ясно, що вони вже з уваги на свою численність представляють собою велитенський резервуар не тільки людського матеріалу, але й людського інтелекту і творчих сил, які треба

відповідно використовувати в позитивному для держави розумінні. Українці мусять бути співгосподарями на своїх територіях, мусять нести співвідповідальність за долю і не тільки за долю, але й за господарський і культурний розвиток своїх теренів. Якже ця справа представляється? Про самоуправування і відповідальну участь українців у ньому шкода говорити. Відносини в тій ділянці жалюгідні. Бо є такі класичні відносини, що в численних випадках навіть там, де є 80 і 90 пр. українського населення, самоуправа має польську більшість. А на відповідальних становищах в самоуправі число українців мінімальне. Ще гірше представляється справа, коли взяти на увагу участь українців у загальній адміністрації, чи в судівництві, чи у шкільництві. Там взагалі нікого не приймають за винятком одиниць. Очевидно, не приймають тому, що — як кажуть — нема місця. Нехай ми ні буде влітку тут звернути увагу на те, що 6-міліоновий народ не може бути на величезній території все тільки об'єктом політики. Бо коли він має бути резервуаром людського матеріалу для оборонних цілей, коли має класти жертя своєї праці і свого майна для потреб держави, то очевидно не може не мати й того права, щоб мати голос у всіх установах, які зв'язані чи то з адміністрацією, чи з освітою, чи з правом суддям на його території. І тому для українців мусить знайтися місце на всіх тих відтинках державного життя.

Теперішній уряд у польській суспільності респектований, а вся опінія одностайно твердить, що це уряд не слів, але діл. І тому я позволю собі на цьому місці заапельювати до представників Високого Уряду, щоб він власне на тому відтинку виявив якнайбільше діл, а не лише обіцянок, і то діл таких, які заспокоювали би слушні й необхідні потреби українського національного життя і тимсамим приспівали еволюцію того, що ми назвали нормалізацією польсько-українських відносин. Коли це прийде, тоді ясно, що обороноздатність держави на тому тільки зростає і сконсолідує українське громадянство для здійснення великого гасла оборони проти спільного ворога

Загальні Збори Ревізійного Союзу Українських Кооперативів.

ДОКІНЧЕННЯ ЗБОРІВ.

Після обідньої перерви радн. Дудка оповістив звіт верифікаційної комісії, яка признала 396 уповноважених осіб з 880 важними голосами, в тім: 662 кооп. виг. зак. у зб., 170 кредит., 47 молоч., 32 інших. Чотири легітимізації уважались.

О. І. Вігоринський (Чортків): На сторінках „Кооперативної Республіки“ проповідується напрямок не зовсім національний. Висуває домагання, щоб дирекція РСВК звернула на це увагу.

Василь Михайлюк (Обертин) говорить про великий чини РСВК. Чини виносить річно 16 тисяч зб., а це за 10 літ дає 160.000 зб. Можна за це мати який такий власний дім. Винув за це не тільки провід РСВК, але ще в більшій мірі проводили повітові осередки. Не було належної ясклді праці в тій справі. Нарікає на приміщення делегатів у Львові.

Др. Вол. Любінецький (Медика) вносить одну поправку до резолюцій.

Кушнір Михайло (Плотича): Нам селянам потрібно хліборобської освіти. Засидає, що РСВК ставиться байдуже до школи хліборобства в Шибалині. Ставить домагання, щоб РСВК прийшов в допомогою школі в Шибалині.

Дир. Луцький вніс справу зі школою в Шибалині. РСВК не поставився до школи вороже. Коли Окр. Союз у Підгайцях звернувся до РСВК, чи може дати підмогу, РСВК згодився.

Дир. Вол. Кохан (Укр. Банж, Сокаль): Зі звіту видно, що матеріально ми кріпшаємо. Щодо духовних цінностей, то це тяжко сконструювати. Дещо вказує, що марстають і люди і ціл-

ності. Треба виховувати в нас людей, що були би тверді і непохитні на кожному полі національного життя. Виступав проти деяких статей у „Кооп. Республіці“.

Кооп. Дупеко (Олешичі) питає, чому в звіті нема докладніше про відділ пропаганди РСВК. Про кооперативний дім каже, що на нього складки неправильно розложено, бо коопера-

18. зб. ДЗЕРКАЛО у фабриці М. ВІК
ул. Ягальська ч. 24

ШЛІФОВАНЕ 30 x 100 см.

Тел. 232-34.

тива не завжди може платити процент від свого майна, яке увязане на боргах та нерухомих стях. Висказує бажання, щоби кооперативна преса шораз більше розвивалася і поширювалася.

Кооп. Зуляк говорить про збут овочів у районі Мельничів—Борщів. Закуп мають у своїх руках приватники-жиди.

М. Швалюк (Окр. Союз, Станіславів): За маду звертаємо увагу на сільсько-господарську освіту і для цього не сміємо ждавати гроша. Більші Район. Молочарні повинні сплачувати проти акціонів, а бодай асистента. Протестує проти політики влади проти наших кооперативів. Всі наші культурно-освітні установи повинні теж узгодити свою працю з українською кооперацією, щоб вести її рівномірно й одностайно. Не можна допускати до зводження партійних порухів на кооперативні терені, бо це шкодить кооперації.

Іванна Блажкевичева опрокидає закиди проти „Кооп. Республіки“. Ухвалу 7. Кооперативного З'їзду проти торгівлі алкоголем виконали всі низові кооперативи. Склади Нар. Торг. повинні звинувити свою продажу алкогольних напів.

В. Лазорак (Старі Кути): Успіхи нашої кооперативної справи за 30 літ. 7 мільйонів ошадностей на 7 мільйонів людей за мало. На 19 тисяч приватних крамниць 3 тисячі кооперативів теж за мало. Треба раз покінчити з манками і боргами, які нас задають. Недаром нема у нас грошей на „Дім Кооперативів“. В кооперативній пресі треба подавати ціни на сільські продукти. Треба вирвати збут садівничих продуктів Косівщини з чужих рук.

Мих. Болнарчук (Городенка): Труднощі та перешкоди в житті нашої кооперативної мусимо поборювати. Мусимо перевиховувати суспільність у кооперативній дусі. РСУК повинен звернути більшу увагу на Гуцульщину.

Анд. Сабат (Перемиськ): Загальні Збори РСУК повинні відбуватися щороку. Політика цін у нашій кооперативній неправильна. Ціни в деяких Окр. Союзах за високі. (На самі оклики: „Геть! Він скинув тризуб у Нагуєвичках!“). Безсідниця не допускають до голосу.

Дмитро Ромах (Луцьк) говорить про потребу власного дому української кооперативної. Зібраний досі фонд дуже малий. Складку тяжко платити, але треба. Вносити, щоб Заг. Збори доручили стягати 1 1/2% від закупів на „Дім Кооперативів“. Видрукувати кооперативні наліпки до розпродажі кооперативам на ту ціль.

Іван Поритко (Рогатин) говорить на тему відношення Хліборобської Палати до нашої кооперативної. Ця Палата утруднює працю нашої кооперативної на місцях. РСУК повинен у цій справі інтервеніювати в Хліб. Палаті: „Сіль. Господарі“.

Яків Куцик (Журавно): Деяким міським споживчим кооперативам тяжко поборити товар у складах Н. Т., коли є ближче Складниці Пов. Союзу. Для міських кооперативів повинна бути нижча калькуляція. Треба закладати крамниці зі залізними товарами. Міська кооперативна повинна мати знижену вkladку до РСУК. Всі крамарі повинні бути асекуровані на життя.

Данило Богатчук (Сосувівка): У резолюціях треба додати, що в Окр. Союзах і низових кооперативах треба також фахівців. На села треба пустити інтелігентну молоддь без заняття, яка напевно знайде там удержання за свою працю. Районові Молочарні мусять стягати по 1 сот. від доставця на уділ. Кредитова кооперативна під оглядом організаційним не є добре поставлена. Нема окремих інструкторів у багатьох повітах.

Мигаль (Себечів, пов. Сокаль) говорить про перешкоди від Хліб. Палати в закладанні молочарських збірень у Любачівщині. „Кооп. Республіка“ не виховує в нас, дусі.

Зварич (Бірка Вел.) говорить про податкові справи.

Григор Демчина (Жовква) виступає проти способу редагування „Кооп. Республіки“, яка повинна стояти на національному становищі без соціалістичної закрапки.

Др. К. Коберський, редактор „Кооп. Республіки“: На попередніх Заг. Зборах селянська група поставила внесення, щоб закрити „Кооп. Республіку“, тому, що вона у злім світлі представляє радянську кооперативну. Вони бодай читали „Кооп. Республіку“. Ті кооператори, що сьогодні говорили про „Кооп. Республіку“, видно її не читали. „Кооп. Республіка“ мусить більше займатися ідеологічними, теоретичними справами, яким не може так багато місця присвячувати „Г.К.Ч.“. У „Кооп. Респ.“ співпрацюють усі визначні українські кооператори, не було випадку, щоб комусь не дали місця на її сторінках.

На цьому закрито дискусію над звітом з діяльності РСУК.

Дир. Луцький дав відповіді на питання і закиди. Статистика мусить спізнюватися тому, що дані від кооперативів приходять дуже пізно. Мусимо утримати у нас в рівновазі матерію і дух. З тим вижеться ідеологія „Кооп. Республіки“. До кооперативної можна дійти різними шляхами. Можна дійти шляхом християнства, соціалізму, націоналізму як світоглядів. Не можемо одних виселіювати, а інших підтримувати. Мусимо бути толерантні для інших поглядів. „Кооп. Республіка“ є дискусійним органом і завжди можна з кожною статтею на її сторінках дискусювати. Нікому в тім не заважають дороги. „Г.К.Ч.“ мусить друкувати час до часу усіх звітів до Зборів та з діяльності, усіх резолюцій і т. п., і тому мусить бути в тих числах скучніше. Центросоюз не може охоплювати всі

ділянки збуту нараз, мусить їх добре підготувати наперед. У 1936 р. буде тільки поглиблювати початі ділянки. Кооп. крамарі і внутрішній контроль — це стовпи нашої кооперативної. У Хліборобській Палаті боремося за свої права. РСУК стежить за тим, щоб кооперативна не вела алкогольних напів.

Після цього Загальні Збори одностайно прийняли до відома звіт з діяльності РСУК. від 31. VI. 1933 до 31. XII. 1935 р. та признали абсолютну Раді і Дирекції. Так само одностайно прийняли Збори резолюції, предложені Радою РСУК.

УХВАЛЕННЯ ПРЕЛІМІНАРЯ БУДЖЕТУ НА РІК 1936.

Преліминар бюджету на рік 1936 пояснив директор РСУК. І. Филипович. Наприкінці торкнувся дир. Филипович справи будови „Дому Української Кооперативної“. Найкраще вплачують свої вкладки Рай. Молочарні. З днем 1. V. 1936 р. є на фонді „Дому Кооперативів“ 41.843 зол. Це дуже мало. З цими грошми не можна хпатися за високе купно репрезентативного дому. Дирекція хоче покищо купити дім тільки на своє приміщення, а сплативши його, зачати з величавою будовою.

В дискусії над преліминаром бюджету забирали голос: Дм. Лесків, Лука Мала, пом. Скалат, К. Мигаль, Себечів, Р. Сороковський, Комарно, інж. Маганій, Підгороддя пов. Станіславів, М. Крохмальний, Чижиків, Мих. Комишук, Ковалівка, Мих. Дупелько, Олешичі, Григ. Чумак, Копитин, Ст. Козак, Судова Вишня, В. Смольський, Підгорки, др. Любинецький, Медика, Остап Гуцало, Славятин, який ставити внесення вставити до бюджету премій за драматичні та повісті кооперативні твори та на стипендії на студії відповідну суму, Микола Цюкенда, Богородчани, Ст. Фецул, Салогів, пов. Борщів, Мих. Була, Биджова, пов. Жовква, Ол. Сухоребський, Яблонів, пов. Рогатин, Дм. Пудак, Чорнокіш, інж. Ю. Павликовський і дир. Луцький. Усі промови займали річезе становище до бюджету. Відповідь промовив дав референт бюджету дир. І. Филипович.

Внесення на затвердження бюджету в цілому Загальні Збори прийняли всіма голосами проти 7.

ВИБІР ГОЛОВИ І ЧЛЕНІВ РАДИ Р. С. У. К.

Дир. Мартюк від комісії-матки ставити внесення вибрати на голову РСУК. інж. Юліана Павликовського. Вибір прийняли зібрані гучними оплесками. Інж. Ю. Павликовський подякував за вибір короткою промовою.

На 18 членів Ради комісія-матка пропонує такий склад: др. І. Блажкевич (Дрогобич), о. Гаїбей Іван (Бучач), др. Ладика Дмитро (Тернопіль), Кантемир Михайло (Заболотів), Комишук Микола (Коломия), Ів. Кузів (Стрий), Ст. Кузик (Львів), Наїдко Сергій (Північно-зах. Землі), др. Новодворський Іван (Коломия), інж. Палій Андрій (Львів), Поритко Іван (Рогатин), Романюк Іван (Північно-зах. Землі), Селезінка Неоніла (Радехів), Швалюк Микола (Станіславів), Шепарович Юліан (Львів), Шмата Василь (Чортків), Харамбура Роман (Яворів), Гамаль Володимир (Збараж). На заступників: Гуцьовський Михайло (Львів-повіт), Дорота Іван (Жовква), Дяків Володимир (Белз), о. Петрик Іван (Самбір), інж. Олексюк Іван (Тернопіль), Ромах Дмитро (Рогатин-повіт).

Лісту комісії-матки з вилученням М. Кантемира прийнято одностайно. Тому, що М. Кантемир зрезигнував на користь п. І. Блажкевичеві, заряджено додаткове голосування поміж п. І. Блажкевичевою і п. Бакальцем (Підгайці). Всіх голосів віддано 608. Ів. Блажкевичева дістала 177 голосів, п. Бакальць 431 гол., здержалося 32.

П. І. Залізнякова ставити внесення, щоб голосування анулювати. Внесення впало.

През. Павликовський стверджує, що вибрано як 18-го члена Надз. Ради п. І. Бакальця.

До Контрольної Комісії вибрані: Дутка Іван (Станіславів), Коренець Денис (Львів), Мартюк Іван (Львів), заступники: Петрицький Роман (Копичинці) і інж. Тертека Андрій (Скалат).

Після того інж. Павликовський передає провід Зборів дир. Кузикові, а сам реферує новий правильник Заг. Зборів РСУК. Заг. Збори мали би відбуватися в двох днях. Перший день був би призначений на відкриття і на комісії, другий на пленарне засідання. Комісії було б п'ять до всіх видів кооперативної, а крім цього комісія бюджетова, комісія-матка і комісія мандатова. През. Павликовський вносить, щоб Збори при-

няли правильник 3. З. РСУК. Внесок переходить одностайно.

Др. Хробак ставити запит, чому до Ради Р. С. У. К. не вибрано нікого з повітів на захід від Львова?

Дир. Шепарович відповідає, що з тих рейонів ніхто не ставив кандидатів, а дир. Палій додає, що це вважає за недогляд і на чергових Заг. Зборах цей недогляд напевно буде усунений.

На тім покінчилися Збори в год. 10. веч.

КООПЕРАТИВИ НАГОРОДЖЕНІ ДИПЛОМАМИ РСУК.

І. Кооперативи для загального заупу і збуту: 1) „Любов“ — Рипне (район ПСК Калущ). 2) „Праця“ — Верчани (район СК Стрий). 3) „Єдність“ — Монастирці (район СК Стрий). 4) „Надія“ — Підгороддя (район СК Стрий). 5) „Зоря“ — Полянці (район СК Стрий). 6) „Згода“ — Пуків (ОСК Рогатин). 7) „Надія“ — Лучинці (ОСК Рогатин). 8) „Праця“ — Рогізно (ОСК Рогатин). 9) „Згода“ — Коросно (ОСК Рогатин). 10) „Нар. Поміч“ — Накло (ОСК Перемишль). 11) „Солідарність“ — Видишів (ПСК Заболотів). 12) „Сел. Спілка“ — Лошів (СУК Теробовля). 13) „Надія“ — Мшанець (СУК Теробовля). 14) „Сел. Спілка“ — Янів (СУК Теробовля). 15) „Вл. Поміч“ — Качанівка (ПСК Скалат). 16) „Нива“ — Пайска (ПСК Скалат). 17) „Поступ“ — Монастирці (ПСК Скалат). 18) „Н. Дім“ — Бродки (ОСК Ширець). 19) „Єдність“ — Перерів (ОСК Коломия). 20) „Єдність“ — Слобода Рунг. (ОСК Коломия). 21) „Єдність“ — Якубівка (ОСК Коломия). 22) „Надія“ — Жукотин (ОСК Коломия). 23) „Рільник“ — Вішнівка (Пов. Торг. Ска Яворів). 24) „Праця“ — Наконечне (Пов. Торг. Ска Яворів). 25) „Сила“ — Зубків (КС Сокаль). 26) „Єдність“ — Лешатів (КС Сокаль). 27) „Луна“ — Будини (КС Сокаль). 28) „Нар. Спілка“ — Забіре (ПСК Рава Руска). 29) „Згода“ — Шили (ОСК Збараж). 30) „Р. Хата“ — Чернішівці (ОСК Збараж). 31) „Нар. Сила“ — Демис (ПСК Тернопіль). 32) „Згода“ — Курівці (ПСК Тернопіль). 33) „Згода“ — Чистилів (ПСК Тернопіль). 34) „Діпро“ — Богатинці (ПСК Тернопіль). 35) „Сп. Крамниці“ — Стригачів (ОСК Станіславів). 36) „Згода“ — Угоринки (ОСК Станіславів). 37) „Сила“ — Саджова (ОСК Станіславів). 38) „С. Госп.“ — Яминці (ОСК Станіславів). 39) „Згода“ — Раків Кут (ПСК Копичинці). 40) „Надія“ — Копичинці (ПСК Копичинці). 41) „Згода“ — Чижиків (Центросоюз Львів). 42) „Згода“ — Дішівці (Центросоюз Львів). 43) „Згода“ — Задарів (Центросоюз Львів).

ІІ. Кредитові кооперативи. а) Українські Райфайзенки: 1) „Укр. Каса Ос.“ — Підгірки (район ПСК Калущ). 2) „Укр. Райфай.“ — Нивці (район Нар. Банку Радехів). 3) „Сл. Господарка“ — Селіська (район „Віри“ в Перемишль). 4) „Будучність“ — Коронини (район „Віри“ в Перемишль). 5) „Вигода“ — Чорнокіш Веа (район ПСК Копичинці). 6) „Побіда“ — Біла (повіт Чортків). 7) „Ошадність“ — Болінець (повіт Жовква).

б) Україн-Банки: 1) „Сел. Спілка“ — Богородчани (район ОСУК Станіславів). 2) „Українбанк“ — Сокаль (район Сокаль). 3) „Віра“ — Перемишль (район Перемишль). 4) „Українбанк“ — Самбір (район Самбір). 5) „Покутський Союз“ — Коломия (район Коломия).

ІІІ. Молочарські кооперативи: 1) Районна Молочарня — Ременів (повіт Львів). 2) Районна Молочарня — Белз (повіт Сокаль). 3) Районна Молочарня — Балнівці (повіт Коломия). 4) Районна Молочарня — Делівці (повіт Станіславів). 5) Районна Молочарня — Бережани (повіт Бережани).

ІV. Інші кооперативи: 1) „Будучність“ — Тернопіль. 2) „Суспільний Промисл“ — Львів. 3) „Укр. Нар. Мистецтво“ — Львів.

ЗАСІДАННЯ БРИТ. КАБІНЕТУ.

ЛЬОНДОН, 11. 6. ПАТ. Під проводом Болдуїна відбулося вчора засідання уряду.

Зїзд освітників.

ДОКІНЧЕННЯ ПАРАД

Дискусія на візді освітників затягнулася до год. 8.15 вечором. У дискусії промовляли, крім осіб, які ми подали вчора, ще такі освітники: о. Теодорій Прийма (Ходорівщина), Даник Іван (Підгайці), Копачівський Теодорій (Теребовля), Юрій Коністанський (Ярослав), Гнат Цар (Солотвин), Іван Вазарко (Бела), Ващук (Бела), Василь Терлецько (Львів), Олесь Наклавиш (Сколе), Іван Паньків (Монастириська), Семен Масний (Стрий), Василь Нагайський (Перемішль), м-р Микола Ценко (Сколе), м-р Михайло Кушнір (Станіславів) та Ярослав Богачевський (Збараж).

Промовці подавали ради, як слід поглибити

працю по читальнях „Просвіти“ і розвинути байдужість нашого громадянства, виступили проти заснування нових читальень. „Скала“ та гостро осудили радикалізм при заснуванні організацій „Каменярів“. При цій нагоді промовці вказували на загрозу від комуністів (криваві події в Нагуєвичах) і подавали спосіб, як слід освідомити паріє перед комунізмом. Тому, що Соціял-Батько потребував руханковий салі для руханків, поодинокі референти не мали змоги відповісти промовцям. Після дискусії передішли візду д-р Б. Чайковський подякував присутнім за ділову нараду і закінчив візді, який закінчився відспіванням національного гімну.

Візді в п'ятницю у ТЕАТРІ РІДНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-й веч.
Виступи ВАРШ. РЕДУТИ з Олександром Венгерком

„В о я к і г е р о й“.

Провідниці дитячих садків, зголошуйтесь негайно до Головної Управи Рідної Школи!

З огляду на те, що цього року дуже багато громад влаштовують у себе дитячі садки, застосування на провідниці дитячих садків дуже велике. Тому всі ті кандидати на провідниць дитячих садків, що досі не оголосилися, нехай негайно зголошються до Гол. Управи Рідної Школи у Львові,

вул. Сикстусян 46. Якщо хтось рефлексує спеціально на якусь місцевість чи повіт, нехай своє побажання зазначить у поданні, а Головна Управа РПШ візьме це під увагу. До подання вважати метрику і свідоцтва, щоб відразу всі формальності полегшити в адміністраційній владі.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

Треба допомогти випадкові.

Коли стріває нас щось несподіваного, радо повторюємо загальну приповідку: „Випадки ходять по людях“. Та не адекватуємося над тим, що і найбільше несподіваний випадок мусить мати свою причину, а навіть цілий ряд причин, і що — з другої сторони — найпростіший випадок мусить бути попереджений масою явищ, які не мають на перший погляд з ним жадного зв'язку.

Подумаймо тільки: багато замотаних умовин складається на те, щоб хтось, хто переходить неапетеною вулицею Варшави, поховануся на шкірці помаранчевої, яка лежить на хіднику... Багато людей дуже часто стрічається безпосередньо чи посередньо з такими подіями. Коли ми хотіли вглиблюватися в такі явища, дізналися б ми до історичних часів Ном

Похованутися це доволі неприємний випадок, тим то і стараємося за всяку ціну оминути цього. Однак трапляються часто приємні випадки, навіть дуже малі, які бажано по зможі самі творити. Наприклад: хто не бажав би бути „жертвою“ такого випадку, коли на куплений лось Державної Лотерії паде тепер, підчас тижня першої класи, що починається 18. п. м. — одна з великих вигр? Навпевно кожний і то з посміхом погодиться з такою долею.

Тільки, як уже зазначили ми вище, випадок такий не може повстати сам зі себе. Хто не має лотерійного лосьу, той хочаб і чудом не зможе виграти. Отже треба і то кінце допомогти випадкові і шлях до цього — подбати за лось. І треба спійнятися, бо часу небагато.

Загальні Збори Т-ва „Просвіта“.

Цього дня, у четвор 11. черня ц. р. у салі Театру Ріднорідностей відбувалися ділові Загальні Збори Т-ва „Просвіта“. Заг. Збори відкрив голова проф. І. Брик, привітав привітних 414 відпочувників, 16 гостей, 9 представників преси, відчитав довгий список померлих членів, яких пам'ять присутні вшанували повстанням з місця.

Президію Заг. Зборів творять: голова проф. І. Брик, І. заст. голова пос. В. Мудрий і П. заст. голова д-р К. Коберський. Головою покликав на секретарів: ред. Ю. Тарновича і п-ю К. Мизюкову. Офісним дир. С. Магала відчитав правильний парад, який присутні одностайно прийняли.

Нарадам прислухувалися представники городського староства м-р Напроцький.

Проголошує в попередніх Заг. Зборів не відчитували, бо його на внесок д-ра Б. Чайковського перифікувала тричленна вибрана Заг. Зборами, провірна комісія у складі: о. Гела (Бела), дир. Гаспелі (Судова Вишня) та інж. Терпилак (Рава Руска), а Заг. Збори на внесок о. Гели затвердили.

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТУ З ДІЯЛЬНОСТІ.

З черги секр. М. Дужий давав доповнення до обширного звіту про діяльність Виділу Т-ва „Просвіта“ за час від 1. січня 1933. р. до 31. грудня 1935. р., що появилася окремою книжкою. Чоловік дані в цьому звіті подали ми вже у „Ділі“ 1. 127. Тут слід лише згадати що на 3.071 читальню, яку основано у вітвовому часі 134 читальні так, що приблизно що 8 днів основувано одну читальню. За той час перестало існувати 45 читальень і одні слід зачислити порозвинувані читальні на Лемківщині, головню всі читальні в окрузі філії „Просвіти“ у Новому Санчі. На оснування 49 читальень не можна було добитися дозволу від вла-

ди. На Лемківщині є тепер 67 читальень і відноді на північно-західних українських землях. У вітвовому часі прибуло 50.000 нових членів у читальнях, так, що тепер по читальнях „Просвіти“ працює 275.324 активних членів (між ними 205.981 мужчин і 69.714 жінок), які творять 15 відсотків дорослого українського населення в Галичині.

ПРИВІТИ.

На внесок д-р. П. Скалецького Заг. Збори під неможливістю одлески уважали привіт нашим братам за Збручем, які караються у важкій неволі під большевицьким ярмом і тим, які з неважких від себе причин не могли лавитися на Збори Т-ва. Крім того на Збори надіслало привіт Т-во „Відродження“, що його відчитав член анд-лу ред. К. Коберський теж під голосні одлески присутніх. При цій нагоді слід підкреслити, що і на візді освітників і на Заг. Зборах присутні на внесок самих делегатів отрималися від курення на салі.

ЗРІСТ ДОВГІВ ПРИПИНЕНО.

З друкованого звіту про діяльність ред. М. Таранька, члена Гол. Виділу, довідуюся, що довги Т-ва доходили дня 31. грудня 1935. р. 625.678.16 зол., а зменшилися від черня 1932. р. на 85.496.66 зол., бо тоді досягнули купівельної точки 711.174.82 зол. За час від 1932. р. до 31. грудня 1935. р. Гол. Виділ заплатав 191.667.77 зол., з того у вітвовому часі, себто від 1. січня 1933. р. до 31. грудня 1935. сплачено дозгу 41.259.17 зол., відсотків 46.675.47 зол., разом 87.934.64 зол. Справа відшкодування Т-ва не розв'язала ані парцеляції Угорськ, ані не розв'язав П. т. в. санадійний план, бо основні джерела доходів Т-ва, як книжки, „Дар Просвіти“ та копювання книжок, не досягнули ще передбачених сум, а вуготини пшанина не дали теж сподіваної коти.

А проте ці два я пів року доказали, що не тільки припинено зріст довгів, але навіть значну частину їх сплачено. Справу фінансової рівноваги ускладнило нове, але необхідне потреби видання книжок місячних і чотирьохтих. У вітвовому часі ці дві книжки мали в оборотах готівкового надобору за нові видання 41.270.91 зол. Хоч передплата за книжки (3.60 зол. річно) дуже низька, то передплатити її на час не платять.

НЕСОВІСНІ ДОВЖНИКИ.

Головний Виділ Матірнього Т-ва покладал великі надії на копювання книжок, яку ведено від часом „розв'язання маганів“ „Просвіти“. При величезній зусиллях організаційного відділу, вдалося дійсно вислати у край дуже поважне число книжок через книгарню „Просвіти“, а саме: від 1. липня 1933. до 31. грудня 1935. на суму 263.279.32 зол. З цієї суми віділено работів 72.160.78 зол. т.ч., що готівкою довелися повинні були заплатити 191.118.54 зол., а разом з давнішими довгами загальну суму 220.311.79 зол. Довжники виплатили загальною сумою два і пів року готівкою лише 68.241.14 зол. Цими несовісними довжниками за книжки в переважно читальні — на загальну суму 107.035.65 зол.; філії — на загальну суму 90.744.10 зол.; приватні особи та кооперації — 22.532.04 зол., себто загальною на 220.311.79 зол. Незалежно від цього дозгу 220.311.79 зол. філії і читальні винні Т-ву за книжки старого дозгу на загальну суму 53.090.75 зол., отже загальною Т-во має претенсії за книжки на суму 273.402.54 зол.

Це є майно „Просвіти“, яке збирали найсвідоміші читальні і найкращі філії та патриотично-громадяни зі святим запевненням — повернути „Просвіті“ в найкоротшому часі. На жаль, так не сталося, Т-во дало високі одуси, витратило на турці долара, платить відсотки від своїх довгів, вислав упійнення до такої маси довжників, але не находити достаточного зроуміння у краю. А нема двоох думок, що легше масі довжників оджити величезні суми на сплату своїх зобов'язань опроти „Просвіти“, як Головному Виділу впасти гроші на сплату своїх довгів настирливим вітвовим. У маганіях Т-ва і в книгарні є ще книжок вартості по книгарській ціні на суму 547.546.52 зол., але Виділ не може з логічним серцем розіпхати ці величезні маси книжок на прощані.

Крім претенсії за книжки Т-во має ще претенсії за виласки до читальень, а яких публікація довгів роками не платила виласок. У 1935. було лише 1095 чл. членами, але не всі з них виплатили повну виласку, а дали тільки зачети на неї. Більше як тисячу читальень вівсім не платило виласок у 1935. р. За минулі роки довг читальень за виласки доходив до 180.000 зол.

Таким чином довги читальень і філії до Матірнього Т-ва в такіх величезних сумі, себто разом за книжки і виласки в сумі понад 400.000 зол. в проречистім дозгою надомтань нашої організації на місцях. Це потверджує статистика, яка вказує на основі читальняних відомостей, а 31. грудня 1935. р. що читальні мають у себе готівки понад 104.555.75 зол. У дійсності запас готівки по читальнях є куди більший, бо статистика не вказує готівки, яку читальні мають по кооперативних або порозвинуваних поміж своїх членів і яка на основі правдивих обчислень перевищує суму і мільона золотих.

Ред. М. Таранько підкреслює, що матеріальне одоження Т-ва не є трагічне. Однак якщо несовісні довжники не вирізняють своїх зобов'язань, так довго не можна дурити про якусь успішну працю ні в освітній ділянці, ні в акції відшкодування Т-ва.

РЕФЕРАТ І ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Після того исп. П. Петрих виголосив довгий реферат про освітньо-виховну працю в читальнях та в самоосвітніх гуртках. Своє висновок референт схилює у чотирьох відповідних резолюціях. Дар інж. Е. Храпливий сказав обширний звіт з імені Контрольної Комісії і постановив внесок признати абсолютною Головному Виділу.

ВИБІР КОМІСІЇ-МАТКИ.

На внесок дир. Станімира Заг. Збори вибрали 5-членну Комісію Матку у такому складі: д-р Б. Чайковський (Скала), дир. Ст. Соши (Рава Руска), о. Феденя (Турка), др Хробів (Перемішль) і дир. Ганушак зі Львова, як завіскового інж. М. Творидла (Львів). Над другою дистою членів Комісії-Матки, що П. пропонує ред. Б. Кравців, навіть не голосували, бо перша здобула велику більшість голосів.

ГОРЯЧА ДИСКУСІЯ.

На внесок о. М. Чорнеги Заг. Збори рішили перевести дискусію над звітами обох референтів Гол. Виділу і Контр. Комісії. Тому, що до голосу зголошалося 49 осіб, Заг. Збори рішили.

що промовець може промовляти найдовше 5 хвилин. В дискусії промовляли: о. М. Чорнега (Долина), Б. Садовський (Підкам'яні к. Бродів), ред. Б. Кравців (Львів), який гостро виступив проти представників радикалів у Гол. Виділі, а саме проти ред. Падюва за те, що він промовляв у Нагуевичах, тоді коли комуністи скинули тризуб і тяжко побили свідомих українців. Коли ред. Павлів хотів вияснити, розляглися голосні оклики „ганьба“ і цей промовець не промовляв. Далі в дискусії промовляли: І. Паньків (Монастирська), о. Іриней Вігоринський ЧСВВ (Жовква), дир. Станімир (Перемишль), який сказав, що читальні мусять сплатити свої довги, щоб Матірне Т-во могло поширити свою діяльність; д-р І. Макух (Товмач) — проти замишування читальні „Скала“ (голоси з публіки: Говоріть за т-ва „Каменярі“) і зголосив відповідну резолюцію. Д-р Я. Дудкевич (Бібрка) проти лихих книжок по читальняних бібліотеках, головню ві Сов. України. Д-р Ст. Булак (Сколе) за повним розвантаженням книжкових магазинів; ред. В. Глібовицький (Львів) про моральну і матеріальну кризу у „Просвіті“, якої причиною є боротьба за світогляд. Кіерикали і радикали повинні відійти, бо в „Просвіті“ можна говорити лише про християнсько-націоналістичний світогляд, бо лише такою Українці ми хочемо. (Голосні оплески). Федик (Делятин) — радить слідувати за Гуцульщиною.

Тут голова Т-ва відчитав письмо ред. Павлова, в якому він вніс, що як старшина УГА все боровся проти большевиків; у Нагуевичах був як гість, побачив, коли комуністи потоптали тризуб та протестував перед президентом святого у Нагуевичах проти промов за большевиків. При кінці при відчитуванні письма ред. Павлова зі сали падали оклики „ганьба“.

Далі в дискусії промовляли: М. Никифорчин (Солотвин) за однолітним проводом у Головному Виділі та про спільну працю всіх наших установах і організацій на Гуцульщині; П. Шуган (Монастирська); Б. Баранова (Львів) — за створенням одного національного фронту проти комуністів та у справі достроку; ред. К. Коберський (Львів) проти комунізму і подав, що Головний Виділ розв'язав уже кілька читальні, де втиснулися комуністи; д-р Дмитрів (Рогатин) запевняв, що „Каменярі“ і „Робітничі Громади“ виконують національну роботу (на сали оклики: „ганьба“ і промовець мусів зійти з естради); Г. Цар (Солотвин); м-р М. Пенко (Сколе): головним завданням „Просвіти“ — національне виховання і плекання твердого характеру. Звернув увагу, що у просвітнянських організаціях необхідно повести протиалькогольну і протинікотинну акцію та гостро критикував радикалів за Франківське свято в Нагуевичах; І. Стевчак (Львів); Скалецький Павло (Тлусте); м-р О. Фічук (Копичинці): збільшити число членів і переконувати просвітнянських організаторів; С. Масний (Стрий); І. Даньків (Підгайці): Головний Виділ повинен сцентралізувати у своїх руках лише виховну діяльність, фінансову передати іншій організації; В. Сабат (Косів): масове членство є єдиним рятунком для бюджетової рівноваги, але членську вкладку для селян знизити на 50 сот.; І. Паливода (Бібрка) говорив про дійсний стан читальні у повіті; Сухоребський (Яблонів к. Бурштина) про вагу концертів, якими можна будити національну свідомість у масах. Поклик до інтелігенції, щоб працювала по читальнях „Просвіти“; М. Шиян (Гошів) осуджував радикалів; І. Бедрівський (Золочів) про створення нових просвітнянських робітників з молоді, яка не має посад. З цією метою слід перекласти список безробітної молоді; Т. Копачівський (Теребовля): всі члени з одностайною вкладкою та вишкіл низових просвітнянських

робітників; Кантимир (Снятин) за масовим членством і обниженням членської вкладки до 50 с.; І. Блажкевичева (Денисів) за поборюванням неграмотності по селах та точними звідомленнями з читальняних бібліотек; В. Лазорик (Косівщина): про контролю над аматорськими гуртками; д-р В. Паславський (Добромиль): про карність у просвітнянській організації. Заявився за обниження членських вкладок до 50 сот.; М. Крушельницька (Лука к. Самбора): за мала кількість жіноцтва на Заг. Зборах. Жінок слід до кінця втягати на членів „Просвіти“ та жінок П. Конох (Львівщина) про байдужість інтелігенції, головню священників у праці по читальнях.

АБСОЛЮТОРІЯ, ВИБІР ГОЛОВИ І 11 ЧЛЕНІВ ВИДІЛУ.

Внесок Контр. Комісії, щоб Головному Виділові признати абсолюторію, присутні прийняли одностайно голосними оплесками.

Опісля голова відчитав заяву Гол. Виділу у справі привіту „Просвіти“ на свято в Нагуевичах, де комуністи білками спровокували ламать І. Франка. З черги на внесок голови комісії-матки о. Федевича Заг. Збори вибрали головою Т-ва „Просвіта“ проф. І. Брика через аклямацію під бурхливі оплески присутніх. Голова прийняв вибір подякою і заявив, що буде працювати для найвищого добра нації та візав присутніх, щоб край піддержав працю Гол. Виділу.

Далі о. Федевич відчитав листу 11. членів до Гол. Виділу, яку намітила комісія-матка. Одначасно ред. Б. Кравців зголосив другу листу. Одначе цю другу листу сам внескодавць відкликав тоді, як п. Городицький з Дрогобича зголосив третю листу з цією зміною до листи комісії-матки, що на місце д-ра К. Коберського запропонував ред. Б. Кравцева, а на місце ред. О. Павлова пос. д-ра Витвицького з Дрогобича.

В голосуванні першона листа комісії-матки перепала, а зате перейшла більшість голосів зміненна листа. Таким чином до Головного Виділу ввійшли: ред. В. Глібовицький, радн. Ю. Дроздовський, М. Дужий, ред. Б. Кравців, пос. В. Мудрий, меш. В. Корчунський, дир. Ст. Кузик, пос. З. Пеленський, пос. д-р Витвицький, ред. М. Таранько і ред. Е. Яворіський.

Листа заступників і членів Контрольної Комісії, що її намітила комісія-матка, теж перепала. Зате перейшла друга листа ред. Кравцева, який поробив зміни в листі комісії-матки, висуваючи деяких нових осіб. І так заступниками членів Гол. Виділу ввійшли: П. Мигонич, п-і Макарушкова, д-р Ст. Булак, п-і Е. Терлецька і м-р М. Вагула.

До Контрольної Комісії ввійшли: д-р П. Кривуцький, М. Галібей, інж. З. Рудик, д-р М. Терлецький та інж. Е. Храпливий, а їхніми заступниками: інсп. Д. Квасниця та П. Пасіка.

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ.

Після того Заг. Збори вибрали під голосні оплески присутніх почесним членом о. шамб. М. Цегельського з Камірки Струм., а на внесок м-ра Баранника, який Головний Виділ піддержав як свій, ще сен. д-ра Антона Горбачевського з Чорткова.

ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ.

Далі Заг. Збори устїйнили висоту членської вкладки, а саме для читальні 25 зол.; кооперація та інших членів — 12 зол., фізичних осіб — 2 зол. і для спомагаючих членів 1 зол.

Вкінці Заг. Збори прийняли низку внесків, між іншим привіт для філії „Просвіти“ у Харбїні і взагалі на Далекому Сході, на Закарпатті та Буковині та на інших землях за кордоном.

Вкінці голова подякував присутнім і Заг. Збори закінчилися в год. 6-й вечором відспіванням національного гімну.

— Замкнені реколекції для мужчин інтелігентів відбудуться від 3. до 7. липня ц. р. у Львові. „Замкненіми“ називаються тому, що учасники залишають свої домівки і пробувають кілька днів у самоті й тишині реколекційного дому, віддавши.

— В п'яті роковини смерті Вячеслава Липинського відправиться в архикафедральній церкві св. Юра в суботу, 13. червня в год. 8. рано Поминальне Богослуження, а в год. 17.30 панахида, ючися справам духа. Кошти прохарчування й обслути за весь час доходять до 10—12 зол., залежно від приміщення в двійку чи одинцем. Таксу складається в реколекційному домі при вул. Коперника особисто збори. Зголошення приймає й інформації дає до 20. ц. м. Генеральний Інститут Католицької Акції, Львів, вул. Зигмунтова ч. 3, І. пов. тел. 257-87.

— Оригінальне табло. Поміж виставленими таблями цьогорічних абсолювентів гімназій та інших шкіл у Львові визначаться своєю небуденною оригінальністю табло абсолювентів торговельного курсу абітурієнтів при Торг. Школі „Р. Ш.“. Кожен член учительського збору і кожна студентка чи студент представлені окремо в карикатурі. Крім того є там ще кілька загальних карикатур. Деякі з них дуже вдатні. Напр.: колькаким чи абсолювент на посаді. Всі карикатури є роботи одного зі студентів п. Янкова. Перед вікном ф-ми Самосій, де табло виставлено, постійно збирається гурт цікавих глядачів.

— Обниження кари на священника. В апеляційному суді у Львові скінчився довготривалий процес о. Петрицького, гр. кат. пароха з Таврова пов. Бережани. Як відомо, суд першої інстанції засудив його на півтора року в'язниці за опір поліції і т. п. Апеляційний суд обнизив йому кару за опір владі до 9 і пів місяця в'язниці, а кару за інші провини зніс на основі амністії.

— Вийшов на волю. Володимир Паньків, родом з Буковини, колишній сотник УГА і командир пробового куреня на хирівському фронті в 1919 р. В Самборі в 1930 р. засудили його на кару смерті за те, що причинився в часі війни до смерті двох поляків. Кару смерті замінили йому на 15 лт в'язниці, яку почав відсиджувати в Дрогобичі. Він старався про ревізію свого процесу, але після 6 і півлітньої в'язниці його звільнили.

— Квітнєві події перед судом. У зв'язку з безрезультатними і квітнєвими подіями у Львові прокуратура виготвила вже коло 100 актів обвинувачення, що є предметом чергових процесів то перед судом присяжних, то перед одиничними окружними суддями.

— Відгомін комуністичної імпрези. Дирекція львівських міських театрів виняла була сальо Вел. Театру для комуністичної імпрези „Конгрес оборони культури“. Це найшло відгомін на засіданні міської ради, бо дирекція театрів виняючи сальо, не вистаралася заздалегідь на це дозволу міської ради, до чого зобов'язалася на основі умови. Президія м. Львова подала слідство в цій справі й постановила вислати директорів театрів Гожиці пересторогу, що колиб таке ще повторилося, президія міста вважатиме умову з ним за зірвану. Рівночасно президія міста постановила не затвердити на найближчий сезон контрактів із членами театрального персоналу, які взяли чинну участь в академії. Ухвала торкається адміністративного директора Будзинського, режисера Домбровського, декоратора Пронашка та одної артистки. Президія міста видасть у цій справі офіційний комунікат.

— Справа долярових позичок. В апеляційному суді у Львові відбулася розправа, що має велике значіння для справи долярових позичок. Жінка інспектора лісів у Самборі п. Назаревич позичила власникові реальності в Хиріві, Барилевичеві в 1932 р. 850 долярів, застерігаючи собі в довжньому скрипті зворот позички в долярах по тодішньому курсі, т. зв. 8.90 зол. Тимчасом Барилевич скористав з валютного декрету в червні 1934 р. і переслав у дні платності позички вірительську суму 850 долярів золотими по курсі 5.26 зол. і зажадав видачі екстабуляційного квіту. Коли вірителька відмовила, Барилевич записав її до самбірського окружного суду, але суд позов відкинув. Справа знайшла перед апеляційним судом у Львові і цей рішив, що вірителька повинна видати екстабуляційний квіт, приймаючи, що застереження в довжньому скрипті щодо ріжничі курсу не має правного значіння згідно з валютним декретом про т. зв. клявузю золота. Справа пішла перед найвищим судом, який видасть у цій справі принципову рішечку.

НОВИНКИ.

— „Лис Микита“, сценічна вистава учениць дівочої школи ім. Т. Шевченка з причин від кружка незалежних переложена на п'ятницю 19. ц. м. початок в год. 5. пополудні в саль театру Ріжностей. Закуплені білети важкі. — Старшини Кружка ім. Ганни Барилевич.

— Засідання Етнографічної Комісії Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові відбудеться в суботу, 13. ц. м. з рефератом проф. д-ра Ф. Колесси на тему: „Організація дослідної праці над українською усною словесністю“. Початок в год. 18.

— Свято Пресв. Евхаристії. В неділю 14. червня ц. р. в свято Пресв. Евхаристії відправиться в церкві Преображення торжественна співана

Служба Божа, яка зачнеється в год. 8.30 рано. По зазмонній молитві відбудеться торжественний похід до Ринку до чотирьох приладжених престолів. Парохіяльний Уряд при церкві Преображення Господнього запрошує отрим на це свято наші П. Т. Установи й Організації, як також усіх вірних міста Львова.

— Новий том бібліотеки „Діла“ появилася сьогодні. Є це архивні французької літератури Барбе Д'Ореллі „Чортині“ у перекладі М. Рудницького. У найближчих днях розішлемо його всім передплатникам нашої бібліотеки. Ціна цієї книжки для непередплатників зол. 2.50, з поштовою пересилкою зол. 3.—. Ще цього місяця появиться черговий том нашої бібліотеки повість „Чародійна шкіра“ Бальзака у перекладі В. Софронюва.

Самборі, Стрию й Тернополі та дві спортивні секції у Львові: с. с. „Плай“ і УСК ім. сот. Ф. Черника.

Якщо вже про діяльність, то була вона задовільна, хоч може менш ефектовна, як мин. року, коли то побудовано на Плясці під Трофею домівок-схоронище та ведено більшу видавничу діяльність (провідник по долинні Опору та Стрия). Причини з одної сторони самозрозумілі. Видів мусів подбати про внутрішнє улаштування домівок та про те, щоб сплатити кошти її будови. Крім того були різні клопоти із дозволом адм. влади, так що грозило, що домівок розберуть, але все швидко покірилося. З другої сторони перешкодою у праці була резистенція 3 досвідчених і заслужених членів вилазу, порятунком іншою працею, а кооптовані члени не все зуміли їх заступити.

Великим успіхом Т-ва була відома фотографічна виставка: „Наша Батьківщина у світліні“, що її організовано спільно з УФОТО. Виставка ця відбулась у Львові в листопаді м. р., опісля також по інших містах.

Заходом Т-ва „Плай“ відбуваються цілий рік всякі прогульки чи то спільні, чи кожна філія й секція для

своїх членів. Побіч туристичної діяльності спортивні секції, а також деякі філії беруть живу участь у спортовому житті: де можуть похвалитись гарними успіхами.

В плані з зміна статуту, що вже перестарілий (12 літ) та не бере під увагу зміених обставин, даліше сплата решти боргу за домівок, удержання української туристично-інформаційної станції в Підлюті; побіч звичайної туристичної діяльності.

Переведенням тих планів у життя займається новий вибір. Головою вибрано д-ра К. Пашківського, членами: проф. Пашкевич, п. Гузар, п. Сітинський, п. Ракма, м-ра Пеленського і п. Сітинського; заступниками д-ра Старосольського, п. Павлюка і проф. Білостоцького. До Контрольної Комісії ввійшли: проф. д-р О. Тисовський, інж. Дурбак і п. Яр. Гладкий.

Б. С. ЯКИХ ПРОТИВНИКІВ МАТИМЕ „РУСЬ“ У ЗМАГАННЯХ ЗА ВХІД ДО ЛІГИ?

Ми вже писали про те, що ужгородська „Русь“ змагатиметься за вхід до чеської державної ліги з 3 чеськими й 1 німецькою дружиною. Тими дружинами є: Вікто-

рія Жіжков (Прага), С. К. Градец Кральове, С. К. Батя (Злін) та С. К. Мерш Шенберг. Змагання за вхід до ліги починаються вже в найближчу суботу. До ліги ввійдуть дві перші з цих п'ятиох дружин.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСНИК. Неперіодичне видання. Львів, червень 1936.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК, орган Пас. Секції Т-ва „С. Г.“ у Львові, Рік IX, ч. 6. за червень 1936.

ТРИЗУБ, тижневик. Р. XII, ч. 21—22 (526-5). Париж 25 травня 1936.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т-ва „Учительська Громада“ в Ужгороді. Р. VII, ч. 5. за травень 1936.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, Р. II, ч. 4. за квітень і ч. 5. за червень 1936.

ІДИМ СЛІДАМИ СВ. ЙОСАФАТА. духовно-унітарне українсько-католицьке лютючка, присвячене Найсв. Серцю Христовому. Львів-город, у червні 1936.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СТАНІСЛАВІВ:

12. VI. Імалдиз.
13. VI. Циганський Барон.
14. VI. Горі говорять.

Великий Театр:

П'ятниця, 12. VI. год. 8. веч. „На Личаківці“. Купони „Або“ неважкі.
Субота, 13. VI. Театр „Редута“ Виступ Олександра Венгерка „Вояк і герой“.
Неділя, 14. VI. год. 3. поп. Аб. 16. Чині найнижчий „Неоправдана година“; год. 8. веч. Театр „Редута“ Виступ Олександра Венгерка „Вояк і герой“.

Театр Рівнобордностей:

П'ятниця, 12. VI. год. 8. веч. Театр „Редута“ Виступ Олександра Венгерка „Вояк і герой“.
Субота, 13. VI. год. 8. веч. Аб. 19. „Гарна історія“ Виступ Софії Чапайської.
Неділя, 14. VI. год. 8. веч. Аб. 19. „Гарна історія“ Виступ Софії Чапайської.

АІНА.

АПОЛЬО: „Вальс для тебе“ комедія.
АТЛАНТИК: „Тайна чорної кімнати“.
Бор. Карлович.
БАНДА: І. „Сеня“, ІІ. „Віденські ночі“.

ГРАЖИНА: „День великої пригоди“.
КАСІО: І. „Касино де Пари“, ІІ. „Джентельмені кохав інаше“.

КОМЕРНИК: „Вісес Париж співає“.
МАРУСЕНЬКА: „За гриби“.

МІРАЖ: „Світ сміється“, „Нічна стежка“ з Філоп і Філопом.

МУЗА: „Вавилон“.

НАКС: „Мечинне“.

НАЛІЯС: „Шангаї“.

НАЛІ: „Китайські моря“.

СВІТ: „Циганський барон“.

СТИЛЕБ: „Бабуна“. ревія „Гуляш капусто“.

ТОН: „Гамініца д-ра Шандлера“.

УТІХА: „Пірий чай гон. Бна“.

ХІМЕРА: „Хімерія гарної жінки“.

ФОТОПЛЯТІКОН.

(на Маринська 5.)

Давос (Швейцарія).

Закордонне радіо.

П'ятниця, 12. червня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 19.30 Концерт, 12.30 Концерт для молоді, 21.00 Симф. концерт, 22.10 Танкова музика, Прага (470,0) 15.00, 21.00 Концерт, 17.10 Симф. квартет, 20.05 Хор, Париж (163,8) 16.00 камер. музика, 20.00 сп. реситаль, 20.45 „де Бріган“ ком. опера Оффенбаха, Білгород (437,3) 17.45, 20.00 Нар. мелодія, пісні, Берлін (356,7) 8.30, 12.00, 14.15, 18.00 концерт, 20.50 Симфонія IX. Бетовена, Кенігсверггаузен (1571) 14.00, 16.00 музика, 19.15 Діти співають, 18.45 пісні, 20.10 Камер. музика, Мінхен (405,4) 13.15 Популярна музика, 17.00 Солісти, 20.10 Вечір німецького мистецтва, Будапешт (449,5) 17.30 Сальон. музика, 18.25 Нар. пісні, 19.40 Концерт, Мільно (368,2) 11.30 Популярна музика, 20.35 Концерт хору, 21.30 Камер. концерт, Рим (420,5) 13.10 Легка музика, 17.15 Танкова музика, 20.35 „Царевич“ оп. Лєгара.

Субота, 13. червня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Концерт хору, 19.25 „Дер Растельбіндер“ оп. Лєгара, 20.10 Скрипка, Братислава (298,8) 10.15 Сольно на гармоні, 19.30 „Мій братчик“ оп. Л. Фалк, Кошиці (259,1) 15.00 Концерт ш. хору, Прага (470,2) 12.35 Сальон. музика, 16.05 Танк. музика, Париж

(1648) 11.00, 12.15 Симф. музика, 15.00 Авд. для дітей, 20.15 Опера, Білгород (437,3) 13.15, 16.20, 19.50 Нар. пісні й танки, 18.30 Скрипка, Берлін (356,7) 8.30 Розр. концерт, 12.00 Веселий концерт, 19.00 Солісти, 20.10 Зі сніта опери, орк. солісти, Кенігсверггаузен (1571) 12.00, 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Розр. музика, Мінхен (405,4) 11.00 Музика для села, 15.15 Нові коласічні пісні, 19.40 Три Шубертові менуети, (форт.), Будапешт (49,55) 12.05 Форт. реситаль, 18.45 Сальон. музика, 21.10 музика різних народів, 22.40 Циг. музика, Мільно (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Концерт, 20.45 „Госка“ оп. Пуцціні, Рим (420,5) 13.10 Популярна музика, 21.20 Симф. джез.

Львівське радіо.

П'ятниця, 12. червня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня аудіція, 7.30 Програма. Трохи інформації, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „Постать паванони в музиці“, гр. пл., 12.20 Для ст. дітей: „Сьогодні ви маєте голод“, піснями, хор, 12.30 Домашнє господарство, 12.55 Туристичний інформатор, 13.00 Життя товариств, 13.05 Подушевний денник, 14.30 Легкі пісоники з різних країн, гр. пл., 15.30 Господарські вісти, 16.45 Гутірка з хором, 16.00 Популярні твори польських композиторів (у вик. мандоліністів), 16.45 Сп. реситаль Ол. Фредра і супр. фортепіано, 16.45 Народна мистецтва в Польщі, 17.00 Мелодія Супле, орк., 17.50 Спорт. поради, 18.00 У найдикий країні Європи, 18.10 Трохи екзотизму, гр. пл., 18.25 Програма скриньки, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламний концерт, 18.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.00 Камер. концерт, 19.30 Нар. казеля, 20.30 „Шіжмурки“, образці зі спогадів Ол. Фредра „Три по три“, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт орк., форт., 22.00, 22.05 Спортивні вісти, 22.15 Танк. музика, у перерві в год. 22.55 Останні вісти.

Субота, 13. червня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня аудіція, 7.30 Програма. Трохи інформації, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика, 12.50 Домашнє господарство, 12.55 „Весна та графомани“ вес. фейлетон Генр. Збєжховського, 13.05 Подушевний денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вісти, 15.45 Весела аудіція для дітей: Музика прийшла до нас, 16.00 Концерт солісти (Д. Слєчковська сопр., мандолінець), 16.45 Господарські значиння моря, 17.00 Новини з гр. пл., 17.30 Гутірка про Віленшину, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Спін. реситаль Ванди Коритко (сопр.) у супр. фортепіано (у програмі „Пляч Ярославин“ з оп. Бородини „Князь Ігор“), 18.25 Львівський актуальний фейлетон, 18.30 Програма на завтра, 18.40 Рекламний концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Легка музика, 19.45 Даніс хор співає пісоники, 20.15 Мистецтво знд стріхи, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скрипкові твори в супр. форт., 11.30 „Продам камінь“ гумореска, 22.00, 22.05 Спортивні вісти, 22.15 Танкова музика, у перерві в год. 22.55 Останні вісти.

Радіокутик.

Е. БАНДРОВСЬКА-ТУРСЬКА В РАДІО.

Радіослухачі напевне з радістю приймуть відомість, що знаєна співачка Е. Бандровська-Турська виступить перед варшавським мікрофоном на всі польські радіостанції 15. червня в год. 21.30.

РАДІО АДДІС-АБЕБА.

Після заняття АДДІС-АБЕБА італійці заволоділи також радіостанцією, яку щоправда ушкодили банди грабіжників, що пильнували місто після втечі абіссинського уряду. Завдяки негайно початій напаві, станція зможе вже в найближчих днях розпочати свою діяльність.

„Радіо АДДІС-АБЕБА“ має бути першою станцією, яка знаходиться в середині нової італійської провінції. Покищо перебере дотихчасову ролю станції в Асмари і служитиме для висилки трансмісії на італійській станції. Водночас воно надаватиме для італійців, що знаходяться в Абіссинії, італійську програму.

УРЯДЖЕННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВИСИЛЬНІ АНТЕНИ В ЧАСІ БУРІ.

Перуни, небезпечні для антен, радіослухачів, особливо грізні для високіх щогіл висильних станцій. Удар перуни у висильну антену може мати катастрофічні наслідки не тільки для висильних уряджень, але і для обслуги, яка знаходиться в будинку.

Однією з заходів перед випадками в часі бурі було досі виключити станцію і уземити антену. Тепер, з ініціативи німецького центрального поштового уряду і німецького електричного промислу, провадиться праця над будовою автоматичних остерезних апаратів. Для цього збудовано щось у роді помічників антен, яку наладовують електрикою при атмосферичному напруженні. Як тільки це напруження osiąгає ступінь, який може загрожувати висильній станції, починає діяти остерезний сигнал. Швидкість сигналу збільшується в міру зросту небезпек.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШ.

Купно — продаж: Бельги бєльг. 90-13—89.70. Долари американські 5.32 — 5.29. Долари канадські 5.30 — 5.25. Флєорени голландські 360.02 — 358.30. Франки фр. 35.05 — 34.92. Франки шв. 172.34 — 171.50. Фунти англ. 26.75 — 26.57. Гульдени гданські 100.20 — 99.80. Корони чеські 19.70—19.30. Корони данські 119.39, 118.55. Корони норв. 134.33—133.35. Кор. шв. 137.88—136.90. Ліри італ. 35—33. Марки фінл. 11.78—11.55. Марки нім. 136—131. Пєзети еспан. 63.00—61.50. Шилл. австр. 99 — 98. Марки нім. срібні 143—135.

АКЦІ.

Банк Польський 106.50—105.50—106.50. Цукор 29, Вугіль 15—15.25, Лідлоп 13.00—13.25, Норбін 51, Острєвєц 33—32.75, Стараховиці 35.50—35—35.25.

Папєри.

3-пр. інвест. 1. см. 70.00, серії 82.50, 2. см. 70.50, серії 82.50, 5 конверс. 32.75, 6 дол. 76, 4 пр. прем. дол. 50.75, 7 пр. стаб. 56.25—56.75.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що з дні 11-го червня ц. р. кооперативам платня за: льоно Львів

1 кг. масла десероного бльон.	1.95 зол.
без опакування	2.00
1 кг. масла десер. бочкового	2.00
виділено з бочк. опакуванням	2.00
1 кг. масла експорт. виділено	2.00
з експортним опакуванням	2.00
дєв зачет	0.13
1 л. молока	2.60
1 л. яєць	2.60

Тєндєнція на масло і на яєця сильна, на молоко удєржана.

Ширіть наш часопис!

Маслосоюз повідомляє, що від 11. VI. ц. р. платити своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоно подіря птако-мисарні „М. С.“ у Львові, (па Більчєського ч. 3):

Курки мол. товсті без острєй 1. кд. 1.15 зол. Курята молоді товсті 1. кд. 1.75

Приймає кури в необмеженій кількості. Курята приймає від 60 дє, ваги в гору

Птицю негодовану приймає по дешєнній ціні.

Приймає нових доставців.

РІЖНІ

ТРИВКА ОНДУЛЯЦІЯ заграничним течєвом 5 зол. Штєр. Ринок 29, біля Бачєвського. 2218 4—12

ТІСЯЧІ людей виходять захоплені алучною ворожбою славного психографолога Баргалоути (знайшли Рабін Розєнблєум) Львів. Ринок 11, рїг Сєрбської. Відповєдє такєж листовно. 2236 1—3

ВІЗКИ дитячі, нові і живі, поручає Вирбіня візків, Пасаж Мїколая. 1781 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавничєтєу від 1. сїчня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністратії „Дїло“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилємо за пїсляплатою.

Цїннєя друка: **Zawiadomienie wysyłkowe** 1 пр. 6 сот.

Gazetowa ksiązka nadawcza оправлена (130 кєртєк) зол. 2.50

Ksiązka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50

на 960 урядів оправлена зол. 5.—

„МІ-КА“
САЛОН МОД ВУЛ. Пєкарська ч. 1 а.
виконувє: найновіші моделі капєлюхів, волєчкові виробі, рукавички, квіти. 1914 21-7

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого патенту пудру „CSAVE“ 50 сот.
Пробний пакет. Перфумєрія
С. ФЕДЕРА
Львів, вул. СІКСТУСЬКА 7.
2188 Філія: КОПЕРНИКА 15 а. 12 75